

Näringslivsstrategi

2024 - 2028

TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART FÖRETAGSKLIMAT

SAMMANFATTNING

ÖVERGRIPANDE MÅL

Övergripande mål för Sjöbo kommuns arbete med näringsliv är:

- Ett gott företagsklimat med trivsel och god service
- En kommun där företag etablerar sig och utvecklas
- En kommun med arbetskraft och kompetens som marknaden efterfrågar
- En kommun med ett resilient och hållbart näringsliv

TRE FOKUSOMRÅDEN

Områden där saker behöver göras för att uppnå ovan mål och där det finns utvecklingsmöjligheter. I strategin finns långsiktiga mål för respektive fokusområde. I en separat handlingsplan finns olika aktiviteter identifierade för de olika målen.

1. Interaktion mellan kommun och näringsliv
2. Hållbart och säkert företagande
3. Framtidens kompetens och nyföretagande

MÄTBARHET OCH UPPFÖLJNING

För att kunna följa upp de insatser som beskrivs i strategin finns det även för varje fokusområdes långsiktiga mål eftersträfvade mätbara siffror. Dessa mäts och ställs i relation till nuläge genom:

- SKR Insiktsmätning
- Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimat

Näringslivsstrategin följs upp och utvärderas i samband med kommunens årsbokslut. Strategin ska aktualitetsprövas varje år från och med 2028

KÄLLOR

1. Företagsfakta 2024 Sjöbo kommun, Företagarna
2. SKR årligen utförda Insiktsmätning avseende området Företagsklimat, 2023
3. Rankning 2023 Lokalt företagsklimat, Svenskt näringsliv
4. SKR, 2023, <https://skr.se/skr/naringslivarbetedigitalisering/naringslivforetagsklimat/foretagsklimat.2769.html>
5. Nöjdare elever med entreprenörskap i skolan? Ung Företagsamhet, https://ungforetagsamhet.se/sites/default/files/general_files/nojdare_elever.pdf

Underlag är även inhämtat från möte med förtroendevalda den 11 oktober 2023 samt från ledamöter i Sjöbo kommuns näringslivsråd under oktober och november 2023. Justeringar har gjorts efter remissrunda 2024.

Fotograf till bilder på sidorna 3 och 4 i dokumentet är Heber Teixeira.
Omslagsbilden är tagen av Jacob Strand.

Vägvisare

Sjöbo kommuns näringslivsstrategi är en vägvisare för att se till att alla som verkar för ett gynnsamt företagsklimat arbetar åt samma håll. Kommunstyrelsen beslutar om näringslivsstrategin, men för att den ska vara närvarande i kommunens verksamhet förutsätts att samtliga nämnder och förvaltningar arbetar i enlighet med strategins perspektiv och målsättningar. Strategin finns även tillgänglig på sjobo.se.

SYFTE

Syftet med näringslivsstrategin för perioden 2024 - 2028 är att presenterar en kommungemensam inriktning för arbetet med att främja ett hållbart och gynnsamt företagsklimat i hela kommunen. Strategin ska ge en gemensam bild av utgångsläge, fokusområden, mål och vad som krävs för att uppnå dem.

MÅL OCH FOKUSOMRÅDEN

Övergripande mål för Sjöbo kommuns arbete med näringsliv är:

- Ett gott företagsklimat med trivsel och god service
- En kommun där företag etablerar sig och utvecklas
- En kommun med arbetskraft och kompetens som marknaden efterfrågar
- En kommun med ett resilient och hållbart näringsliv

I strategin har *tre olika fokusområden* identifierats. Områden med utvecklingsmöjligheter där saker behöver göras för att uppnå ovan mål.

1. Interaktion mellan kommun och näringsliv
2. Hållbart och säkert företagande
3. Framtidens kompetens och nyföretagande

MÄTBARA RESULTAT

Vi vill kontinuerligt förbättra Sjöbo kommuns resultat i relevanta mätningar av företagsmål. Ett är den av SKR årligen utförda Insiktsmätningen avseende området Företagsklimat¹. Insikt är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och berör i 2023 års mätning områdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll, serveringstillstånd samt upphandling. Det är endast företagare och andra kunder som haft en kontakt med kommunen som deltar i Insiktsmätningen. Resultaten är därför ett konkret verktyg för förbättringsarbete.

Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimat² är ännu ett mått på hur gott företagsklimat bedrivs och utvecklas. Dessa siffror har också tagits in som underlag till denna strategi.

Det finns även en ambition för att hitta sätt att mäta hur hållbart vårt näringsliv är och hur det förändras över tid.

Under varje fokusområde finns ett antal mätbara, långsiktiga mål. Ambitionen är att uppnå dessa senast 2028. Det finns även en separat handlingsplan där dessa långsiktiga mål är nedbrutna till kortsiktiga delmål och konkreta actions. Här definieras specifika event och insatser, ansvar och prioriteringar. Ett arbete som berör flera delar av kommunens verksamhet.

Näringslivsstrategin följs upp och utvärderas i samband med kommunens årsbokslut. Strategin ska aktualitetsprövas varje år från och med 2028

Utgångspunkt

NÄRINGSLIVET I SJÖBO

Företag skapar sysselsättning, utveckling och framtidstro. Att företag etablerar sig, stannar kvar och växer i kommunen är viktigt för att Sjöbo ska vara en attraktiv kommun att leva och arbeta i idag och imorgon. Företag som trivs och utvecklas är goda ambassadörer för kommunen och attraherar fler företag och människor till Sjöbo. Det ger, i sin tur, fler arbetstillfällen och bättre service till invånarna.

I Sjöbo kommun är cirka 1100 personer anställda i företag med mer än 50 anställda och cirka 3700 personer i företag med färre än 50 anställda ¹. Det finns över 1900 aktiva företag i kommunen ¹. I Sjöbo kommun ser vi gärna olika former av ägande och driftsformer. Vi har även många aktiva föreningar och byalag.

Sjöbo kommun ligger på 47:e plats av Sveriges 290 kommuner vad gäller företagande. Rikssnittet är 10% och Sjöbo har strax över 15 % ¹.

Kommunens fem största företag finns inom branscherna bygg, gröna näringar och handel och hör samtliga till kategorin medelstora företag (50 – 249 anställda). Merparten av företagen i kommunen, 9 av 10, har däremot färre än 10 anställda ¹. Den stora majoriteten av dem är ägarledda företag där ägaren både leder och arbetar i företaget.

DE SMÅ FÖRETAGEN I SJÖBO KOMMUN BIDRAR TILLSAMMANS MED SINA ANSTÄLLDA MED 321 MILJONER KRONOR I SKATTEINTÄKTER ¹.

Ovan siffror från Företagarfakta 2024 ¹

LITEN KOMMUN OCH GLESBYGGD

Sjöbo kommun är till ytan en stor kommun, men inte till invånarantalet. Detta påverkar även företagsklimatet. Det kan handla om svårigheter som att attrahera arbetskraft från större städer på grund av bristande kollektivtrafik men även möjligheter som lägre hyror för lokaler. Oavsett är det ett utgångsläge som måste tas i beaktande när vi planerar för hur befintligt näringsliv kan utvecklas och vilka företag vi vill och kan attrahera till kommunen.

SJÖBO – EN PLATS DÄR ENTREPRENÖRER OCH FÖRETAG TRIVS

Sjöbo, en jordbruks- och småföretagarbygd, belägen i centrum av södra Skåne, med fler företagare i befolkningen än rikssnittet ger goda förutsättningar till hög sysselsättning, tillväxt och utveckling. Entreprenörsanda, förmågan och vanan av att lösa problem, samarbeta lokalt, tänka kreativt och ta sig an utmaningar är utmärkande för Sjöbos näringsliv. I kombination med vår placering i en av Sveriges starkaste arbetsmarknadsregioner har Sjöbo kommun goda förutsättningar att vara en plats där människor vill bo, leva och utveckla verksamheter som tar sig an utmaningar, idag och imorgon. Tillsammans - näringsliv och kommun - har vi både ansvar och möjlighet att utveckla och nyttja dessa förutsättningar.

Fokusområden

I denna strategin har *tre olika fokusområden* identifierats. Detta är områden med utvecklingsmöjligheter där saker behöver göras för att uppnå de övergripande målen som nämndes i början av strategin. På följande sidor kommer en genomgång av de olika områdena och hur de ska arbetas med. Varje fokusområde har även sina egna långsiktiga mål

1. INTERAKTION MELLAN KOMMUN OCH NÄRINGS LIV

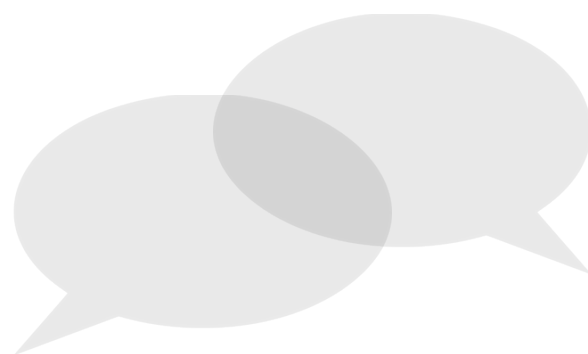
Detta fokusområde handlar om att se till att förbättra hur Sjöbo kommun lyssnar på och möter upp vad olika branscher och företag behöver.

Effektiv service och bra bemötande

Åtta av tio företagare har någon gång kontakt med kommunen⁴. Rätt kunskap och ett bra bemötande är grundläggande för ett bra företagsklimat. Kommunens medarbetare kan främja det lokala näringslivet genom att utveckla sin kommunikation och sin attityd, inte minst genom snabb ärendehantering och effektiv tillsyn av olika verksamheter.

Sjöbo kommuns medarbetare strävar efter att ge ett korrekt och professionellt bemötande i samtliga ärenden. Oavsett om ett beslut eller besked är av negativ eller positiv karaktär för företagaren ska det meddelas på ett tydligt sätt utan onödig fördröjning.

Sjöbo kommun hanterar själva bland annat bygglov, miljö- och hälsoskydd och livsmedelskontroll. Kommunen ska kontinuerligt utveckla och förbättra sin handläggning. Ett steg i detta har varit att ta fram e-tjänster. Även gällande till exempel serveringstillstånd, som idag handläggs av Miljöförbundet, kan förbättring stötts av kommunen genom feedback.

Långsiktiga mål:

- Vi ska, senast 2028, sträva efter att tillhöra den övre hälften bland Sveriges kommuner (plats 1-145 av 290) gällande Kommunens service och bemötande (2023 plats 169 av 290)*.
- Vi ska, senast 2028, ha ett totalt NKI (Nöjd Kund Index) på 73 eller högre (2023 på 67)**.
- Vi ska, senast 2028, ha ett omdöme vad gäller Kommunala tjänstemäns attityder till företagande om 3,5 eller högre (2023 på 3.00) * .

*Svenskt näringslivs mätning³

**SKR Insikt Företagsklimat²

VERKTYG FÖR ATT UPPNÅ DETTA ÄR:

- Service och bemötande
- Kortare handläggningstider
- Tydligt och enkelt språk

Dialog, mötesplatser och stöd

Näringslivet har värdefull erfarenhet och kompetens och är en viktig samarbetspartner i utvecklingen av Sjöbo kommun. För att effektivt utbyta kunskap och erfarenheter mellan kommun och näringsliv och samarbeta behövs mötesplatser och forum för dialog och kommunikation. Detta kan sedan ligga till grund för att kommunen ska kunna ge det stöd som behövs.

Kommunikation, dialog och samarbete är både viktigt kommunala tjänstepersoner emellan och mellan näringsliv och kommun. Detta är en grundläggande förutsättning för ett framgångsrikt arbete med att förbättra företagsklimatet och, i förlängningen, Sjöbo kommun. En vilja att förstå varandras perspektiv och att lyssna till varandra skapar ett gott företagsklimat där människor och företag trivs och utvecklas.

Det handlar även om att som kommun lyssna på näringslivets behov och förutsättningar i samband med arbete kring översiktsplaner, planprogram, infrastrukturplanering och dylikt

Långa siktiga mål:

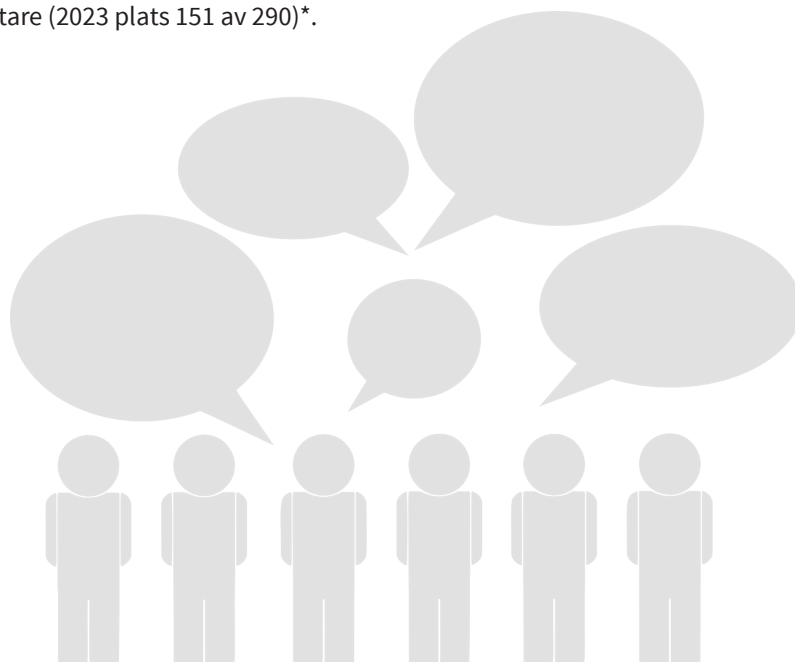
- Vi ska, senast 2028, sträva efter att tillhöra den övre hälften bland Sveriges kommuner (plats 1-145 av 290) gällande Kommunpolitikernas attityder till företagande (2023 plats 162 av 290)*.
- Vi ska, senast 2028, sträva efter att tillhöra den övre hälften (plats 1-145 av 290) gällande Kommunens information till företagen (2023 plats 142 av 290)*.
- Vi ska, senast 2028, sträva efter att tillhöra den övre hälften (plats 1-145 av 290) gällande Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare (2023 plats 151 av 290)*.

*Svenskt näringslivs mätning³

Exempel på branschspecifika event under 2024:

- **Byggforum.** Ett årligt event arrangerat av kommunen för att samla yrkesverksamma från byggsektorn.
- **#Upptäcksjöbo.** Träffar för besöksnäring arrangerat av kommunen. Fokus på nätverkande och hur man kan hjälpa varandra.
- **Kvällsmingel för gröna näringar.** Kunskap och nätverkande arrangerat av kommunen till producer av livsmedel och lantbrukare
- **LRF-kommungrupp återkommande träffar.**

Det finns förslag på flera aktiviteter och initiativ för att uppnå de långsiktiga målen i temat "1. INTERAKTION MELLAN KOMMUN OCH NÄRINGSLIV". Dessa beskrivs i detalj i handlingsplanen. Till exempel företagslots som ger en snabb väg in i kommunen, utvärdering kring hur väl tjänstepersoner känner till kommunens näringsliv, busstur där tjänstepersoner besöker företag, nya utbildningar kring kommunikation, kontinuerliga företagsbesök och att lyfta nyckelpersoner från kommunen i nyhetsbrev till näringslivet.

2. HÅLLBART OCH SÄKERT FÖRETAGANDE

Detta fokusområde handlar inte bara om hur kommunen kan stötta näringsliv kring sitt hållbarhetsarbete. Det handlar också om hur vi som kommun kan stärka vårt affärsmässiga varumärke att bli mera hållbart.

Hållbar utveckling i fokus

Sjöbo kommun har en stark besöksnäring och en vacker natur. Att fokusera på att få företag inom hållbarhetstänk och cirkulära verksamheter hade kunnat stärka Sjöbo inom området. Detta kan såväl handla om att stötta befintligt näringsliv i en grön omställning som att attrahera nya företag med en hållbar profil. Även att se över vad befintlig verksamhet behöver. Vi har mycket byggföretag, då skulle vi exempelvis gagnas av ett företag i kommunen som återbrukar byggmaterial.

Hållbart företagande ur ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt perspektiv är bra för såväl företag som samhället i stort. Sjöbo kommun vill stärka lokalt näringslivs hållbarhetsarbete på ett aktivt sätt och bidra till en grön omställning. Att tänka cirkulärt är en förutsättning för att spara både företagets och vår planets resurser. Även ur ett varumärkesperspektiv och för möjligheter till att söka finansiering för nya projekt är det centralt för näringsliv i vår region att tänka på sitt hållbarhetsarbete. När vi tänker nytt ska vi tänka rätt. Hållbar innovation och smarta lösningar för framtiden gagnar oss alla. Därför vill kommunen verka för nytänkande projekt och samarbete från Sydöstra Skåne lokalt, nationellt och internationellt. Innovationscenter för landsbygden är en sådan satsning för att stärka nya idéer.

Sjöbo kommun ska stötta näringslivets hållbarhetsarbete och nya satsningar genom att kontinuerligt ge tips om, och ta initiativ till, kompetenshöjande aktiviteter i Skåne. Ett exempel på detta är "FN:s hållbarhetsmål – ett smörgåsbord för nya affärsmöjligheter". Kommunens tillväxtavdelning ingår i olika nätverk och gör löpande omvärldsbevakning för att kunna tipsa om ansökningar till finansiering i sina olika kanaler. Tillväxtavdelningen vill även lyfta goda, lokala exempel och skapa en plattform för hållbart nätverkande och kunskapsutbyte i Sydöstra Skåne. Sjöbo kommun ska uppmuntra näringslivet att vara en aktiv partner i kommunens hållbarhetsarbete genom dialog och samverkan.

Långsiktiga mål:

- Vi ska, senast 2028, vara delaktiga i minst tre olika nätverk inom hållbar utveckling/hållbart näringsliv i Skåne och Sverige (2024 är vi delaktiga i *Hållbar Utveckling Skåne*). Exempel på övriga nätverk: Klimatkommunerna och Sveriges Ekokommuner.
- Vi har en ambition att, senast 2028, ska 50% av företagen i kommunen fokusera på hållbarhet (ny kunskap eller utveckling). Dels genom att nya hållbara företag etablerar sig här samt att vi stöttar befintliga företag som gör en grön omställning.
- Vi har en ambition att till 2028 ha inspirerat minst 200 lokala företag kring hållbarhet genom utbildning, energirådgivning och deltagande i nätverk.

Trygghet & brottsförbyggande arbete

Ännu en aspekt på hållbarhet är säkerhets- och riskanalys för vårt lokala näringsliv. Sjöbo kommun har tillsammans med övriga SÖSK-kommuner ett löpande arbete kring dessa frågor för att säkerställa att alla aktörer i kommunen arbetar mot ett resilient samhälle. En annan aspekt är brottsförbyggande arbete i kommunen. Det ska vara tryggt för näringsliv att verka i Sjöbo kommun. Detta arbete ska utvecklas i samverkan mellan kommun, näringsliv och andra aktörer som till exempel lokal polis.

Långsiktiga mål:

- Vi ska, senast 2028, ligga på topp 150 av kommuner där företag känner sig trygga att verka enligt mätning av Brott och otrygghet. (2023 plats 190 av 290 i Svenskt näringslivs mätning)*.

*Svenskt näringslivs mätning³

Det finns förslag på flera aktiviteter och initiativ för att uppnå de långsiktiga målen i temat "2. HÅLLBART OCH SÄKERT FÖRETAGANDE". Dessa beskrivs i detalj i handlingsplanen. Till exempel event om brottsförbyggande arbete i samverkan med lokalpolisen, kartläggning av hållbara företag i kommunen, medverkan i SÖSK-projekt som "Väx(l)a upp" som ger våra företag konkret stöd.

3. FRAMTIDENS KOMPETENS OCH NYFÖRETAGANDE

Det här fokusområdet handlar om ett antal delar som hänger ihop. Kommunen behöver rätt kompetens för att fylla arbetsmarknadens behov. Arbetstillfällena skapas till stor del av, och behovet finns hos - företag. Det handlar både om företag som redan är etablerade i kommunen och nystartade företag. En viktig pusselbit i vår kommuns framtida arbetskraftsförsörjning finns i skolan. Vi måste säkerställa att våra unga får den kompetens som de behöver och som efterfrågas. Även att de stärker de viktiga entreprenöriella egenskaperna.

Kompetens för skola och arbetsmarknad

Framtidens arbetsliv förändras snabbt och även behovet av kompetenser. Kompetenser där efterfrågan förväntas öka är inom digitalisering, teknikutveckling och grön omställning. Även framtidsförmågor som kreativitet, samarbetsförmåga, initiativförmåga och problemlösning kommer att vara viktiga i framtiden. Förmågor som stärks genom olika satsningar kring entreprenöriellt lärande.

Ett tätt samarbete mellan skola och näringsliv är viktigt för regionen. Aktörer som arbetar med att främja såväl efterfrågade kompetenser som framtidsförmågor kan ge viktig kunskap till unga. Dessa möten kan även göra att fler unga upptäcker branscher där framtidens arbetstillfällen finns. Det är även ett sätt för lokalt näringsliv att stärka framtida kompetensförsörjning.

Praktikplatser, mentorskap, företagsbesök och olika former av utbyten mellan företag och elever sänker tröskeln till arbetsmarknaden och ger värdefulla kontakter och erfarenheter för Sjöbos unga. Kommunen ska verka för att fler unga ges möjlighet att prova på att starta företag.

2023 saknade 28% av kommunens elever gymnasiebehörighet³. Detta är högt över rikssnittet på 15%³. Forskning visar att just arbete med entreprenöriella egenskaper kan öka motivation och resultat (Ung Företagsamhet⁵).

Sjöbo är beläget i en kunskapsintensiv region med närhet till såväl yrkeshögskolor, universitet och andra utbildningsaktörer. Detta ska nyttjas i form av utbyte och samarbete där möjligheter finns.

Långsiktiga mål:

- Vi ska, senast 2028, ligga på topp 200 av kommuner i Sverige gällande Tillgången på arbetskraft med relevant kompetens (2023 plats 219 av 290)*.
- Vi ska, senast 2028, ligga på topp 200 av kommuner i Sverige gällande Jobb i kommunen (2021 plats 234)*.
- Vi ska, senast 2028, ge minst 50% av elever i högstadiet och gymnasium stärkta entreprenöriella förmågor.

**Svenskt näringslivs mätning³*

Nya företag

Att företag väljer att etablera sig i kommunen är positivt på flera sätt. För att underlätta etableringsprocessen ska det därför finnas en god planberedskap vid etableringar av nya företag och arbetsplatser som följer målen i strategi.

Sjöbo kommun har ett samarbetsavtal med NyföretagarCentrum vilket ger personer som överväger att starta företag samt nystartade företagare möjlighet till kostnadsfri rådgivning av erfarna rådgivare. NyföretagarCentrum erbjuder också återkommande informationsträffar och utbildningar.

Långsiktiga mål:

- Bibehålla hög företagsamhet i kommunen (2022 plats 44 av 290)*.

**Svenskt näringslivs mätning¹*

Det finns förslag på flera aktiviteter och initiativ för att uppnå de långsiktiga målen i temat "3. FRAMTIDENS KOMPETENS OCH NYFÖRETAGANDE". Dessa beskrivs i detalj i handlingsplanen. Till exempel Framtidsmässa i SÖSK där unga och näringsliv möts samt inspireras till utbildning, delge resurser, utbildning för skolor och skolpersonal genom externt stöd (2024/2025 UF), genomföra Kompetenskompassen för att kartlägga företagens behov och koppla till samverkan med utbildningsaktörer (praktiskt och teoretiskt), erbjuda praktikplatser samt söka finansiering för utökade platser till kommunens Sommarlovsentreprenörer.